

У цих умовах принципово важливо організувати контроль викладача за самостійною роботою студентів так, щоб він був спрямований не стільки на перевірку міри запам'ятовування матеріалу, що вивчався, але і на його розуміння, розвиток творчих здібностей. Для цього в усіх видах діяльності необхідно створювати ситуації керованого самонавчання студентів, які містять такі компоненти:

- перенесення акценту з викладання на навчання;
- формування не лише пізнавальної, але і професійної мотивації діяльності студентів;
- формулювання своїх цілей;
- усвідомлення своєї Я-концепції або образу самого себе;
- критичний аналіз, оцінка своїх достоїнств і недоліків;
- розробка програми самовиховання і самостійної роботи;
- визначення способів і методів самостійної роботи;
- використання практичних рекомендацій з управління думками, емоціями і поведінкою;
- забезпечення самоконтролю і контролю з боку викладача.

Ураховуючи достатній рівень пізнавальної активності студентів, необхідно залучати їх до таких видів навчальної діяльності, які б розвивали і вдосконалювали базові прийоми самостійної роботи: культуру читання і культуру слухання, ведення короткого і раціонального запису (виписки, план, теза, конспект, анотація, реферат, рецензія, загальні прийоми роботи з книгою), пошук додаткової інформації (робота з бібліографічним матеріалом), раціональну організацію часу. Ці та інші прийоми повинні активно включатися в самостійну роботу студентів.

Пізнавальні процеси, що розгортаються під час навчальної діяльності, майже завжди супроводжуються емоційними переживаннями. Тому при навчанні бажано створювати ситуації успіху, що сприяють формуванню позитивних емоцій. Це пояснюється тим, що емоційні стани і почуття роблять регулюючий вплив на процеси сприйняття, пам'яті, мислення, уяви особистості.

Останніми роками набуває великого поширення технологія «портфоліо», яка є одним з основних елементів модернізації освіти. Кажучи про папку або портфель індивідуальних навчальних досягнень студентів, мають на увазі осмислення і репрезентування результатів, отриманих у процесі навчання, як новий спосіб оцінки власної діяльності. Це ефективний спосіб раціонального і прозорого просування майбутніх професіоналів на ринку праці, спосіб оцінювання наявних у них можливостей для ділової, професійної і творчої взаємодії працедавця з ними.

Отже, самостійна робота відкриває великі можливості для вдосконалення процесу навчання з погляду сучасних вимог, що висуваються до системи освіти. Для підвищення її ефективності потрібний теоретико-методологічний аналіз форм і методів організації її проведення та забезпечення викладачів і студентів дидактико-методичними матеріалами.

*Дудкіна Т. Ю., викладач
кафедри фізичного виховання*

ВИКОРИСТАННЯ ВПРАВ АКВААЕРОБІКИ У ЯКОСТІ НАПОВНЕННЯ ЗМІСТУ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЛАВАННЯ У РАМКАХ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ»

Науково-методичний аспект активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачає розробку варіативних методичних систем навчання, що охоплюють побудову і технологічне забезпечення мотивацій, добір змісту, методів, прийомів, підготовку систем диференційованих вправ, визначення орієнтирів навчально-пізнавальної діяльності.

Оптимізація навчального процесу з фізичного виховання іноді ототожнюють з такими категоріями, як удосконалення, інтенсифікація та підвищення ефективності. Зокрема, вдосконалення навчального процесу потребує часткового та вибіркового його поліпшення за рахунок оновлення змісту і кращій організації процесу.

Метою внесення вправ аквааеробіки в курс спеціалізації «Плавання» у рамках практичної дисципліни «Фізичне виховання» є урізноманітнення програми навчання з плавання як на початковому, так і на подальших етапах; покращення технічної сторони основних стилів плавання, а також покращення фізичного розвитку, досягнення комфортного емоційного стану.

Загальновідомо, що процес навчання плаванню складний і тривалий, пов'язаний з монотонною діяльністю. В основному робота полягає у повторенні одних і тих самих вправ, тобто за рахунок автоматизації рухів, а пошук резервів для покращення результатів зумовлений на підвищенні навантаження в циклі занять. У той же час, легкість і доступність виконання різноманітних спеціальних вправ аквааеробіки дозволяє долучати до занять студентів, які практично не вміють плавати, тим самим розширюючи контингент тих, хто займається; сприяти по-

кращенню технічної сторони процесу навчання, доповнювати та візнанітнювати зміст занять, підвищувати зацікавленість у студентів.

Запропонований курс аквааеробіки на заняттях з плавання включає в себе групу вправ, які впливають на окремі елементи техніки плавання (збільшення швидкості, довжини гребка, темпу рухів); вправи, направлені на підсилення економії (імітаційні рухи); вправи загального характеру, направлені на розвиток рухових якостей. Слід зазначити, що вправи використовуються та включаються в заняття відповідно до програми з плавання, не порушуючи її основні положення. При цьому арсенал вправ вносить різноманітність у зміст занять, доповнюючи його та удосконалюючи. У підготовчій частині заняття застосовуються ритмічні рухи з поступовим збільшенням амплітуди. Основна частина заняття включає в себе безпосередньо дистанційне плавання плюс комплекс вправ, направлений на удосконалення технічної сторони окремого стилю плавання. Також застосовуються комплекси, які складаються із різноманітних активних рухів направлених на групи м'язів з контролем інтенсивності, варіюванням кількості повторень вправ залежно від глибини води, рівня підготовленості та фізичної форми. Заклучна частина заняття, як правило, закінчується вправами на розслаблення або вправами на розвиток гнучкості, який застосовується у якості відновлення після навантаження.

Вважаючи на зазначене, можна стверджувати, що процес навчання плаванню, має суттєві резерви свого розвитку та потребує впровадження нових, різноманітних елементів. Одним з яких є аквааеробіка.

*Єранкін О.О., д.е.н., професор
кафедри економіки агропромислових формувань*

НАУКОВА СКЛАДОВА ВИКЛАДАННЯ — ОBOB'ЯЗKOBA BIMOΓA DO ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ НА РИНКУ ПРАЦІ

Процеси глобалізації та посилення впливу світових тенденцій на важливі суспільні процеси в Україні практично не залишають вибору представникам вищої економічної школи країни щодо початку кардинальної трансформації мети та суті процесу викладання економічних дисциплін. Мова йде про те, що, врешті-решт, повинна завершитися ера «масової видачі дипломів», яка базувалася на інертному уявленні абітурієнтів/студентів і їх батьків про неодмінне отримання стандартного атрибуту (диплому), як головної мети освіти в якості своєрідного «оберегу», що повинен гарантувати успішне працевлаштування. Проте, на жаль, тотальне захоплення вищими навчальними закладами України саме цією кількісною стороною «боротьби» за абітурієнта, призвело до колосального зниження рівня конкурентоспроможності та компетентності випускників. Безумовно, це не може залишатися поза увагою представників нової формації бізнесу, серед яких усе більше іноземних компаній і випускників провідних світових економічних університетів, і які мають інші стандарти оцінки майбутніх працівників на ринку праці.

Таким чином, першочерговою умовою виживання університету в нових умовах загострення конкурентної боротьби на ринку освітніх послуг є посилення наукової складової викладання, що повинно сприяти формуванню нового типу випускника — креативного та адаптованого до мінливих ринкових подій. По суті, мова йде про те, що університет повинен втілити у реальне життя відомий вислів І. Канта — вчити не стільки думкам, скільки мислити.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», на відміну від багатьох «зліплених на швидку руку» вишів, має і зберігає багаторічний досвід не тільки викладання дисциплін, а й інтеграції до цього процесу наукової діяльності як викладацького складу, так і студентів. Можна стверджувати, що в університеті на різних кафедрах сформовані справжні наукові школи. Отже, першочерговим завданням наразі є трансформація організації наукової діяльності в університеті з метою адаптації до умов, що змінюються. З цією метою ми пропонуємо акцентувати увагу на таких важливих складових науково-навчального процесу, що має на меті підготовку конкурентоспроможних фахівців на ринку праці:

- максимальне сприяння та стимулювання участі викладацького складу та студентів у науково-дослідних розробках, для чого слід активізувати роботу наукових інституцій, що функціонують у межах університету;

- докорінне переосмислення процесу читання лекцій, у якому викладачі повинні максимум уваги приділяти аналізу актуальних сучасних публікацій і стимулювати дискусійний процес із студентською аудиторією;